

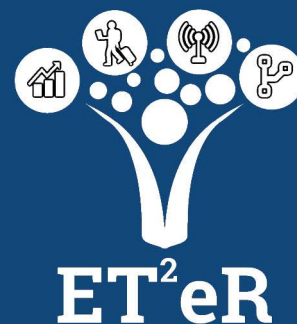

ReECON.4

1.-2. 10. 2024. Biograd n/M

vol. VI, br. 2, 2024.

Veleučilište u Virovitici

Posebno izdanje časopisa

ET²eR

**EKONOMIJA, TURIZAM,
TELEKOMUNIKACIJE I RAČUNARSTVO**

uključuje radove prezentirane na

4. međunarodnoj znanstveno-stručnoj konferenciji „Renewable Economics“

održanoj u Biogradu na Moru, Hrvatska,

od 1. do 2. listopada 2024.

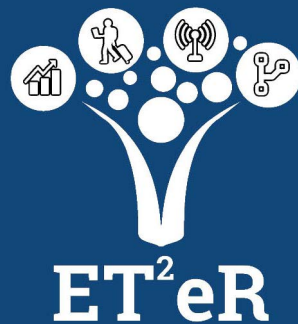

ReECON.4

1-2. 10. 2024. Biograd n/M

vol. VI, no. 2, 2024.

Virovitica University of Applied Sciences

Special issue of journal

ET²eR

**ECONOMICS, TOURISM, TELECOMMUNICATIONS
AND COMPUTER SCIENCE**

Includes papers presented at
4rd International Conference on Renewable Economics

held in Biograd na Moru, Croatia

from 1th to 2nd November, 2024

Impressum

Nakladnik - Publisher:

Veleučilište u Virovitici -
Virovitica University of Applied
Sciences

Uredništvo - Editorial Board:

Dejan Tubić
Željka Kadlec
Siniša Kovačević
Irena Bosnić
Anita Prelas Kovačević
Zrinka Blažević Bognar
Mladena Bedeković
Damir Ribić
Ivan Heđi
Ivana Vidak
Domagoj Karačić
Mato Bartoluci
Oliver Kesar
Željko Požega
Saša Petar
Vlado Halusek
Igor Petrović
Sanela Vrkljan
Đorđije Vasiljević
Viktória Szente
Joanna Pioch
Slagjana Stojanovska

Gavni urednik - Editor in chief:

Dejan Tubić

Izvršni urednik - Executive

Editor: Željka Kadlec

Tehnički urednik - Technical

Editor: Siniša Kovačević

**Adresa uredništva - Address of
the Editorial Board:**

Veleučilište
u Virovitici
Matije Gupca 78, 33000 Virovitica
Tel: +385 33 721 099
Fax: +385 33 721 037
E-mail: urednik@vuv.hr

ISSN 2670-8930

DOI: <https://doi.org/10.70077/et2er>

Naslovnica-Front Page:

Veleučilište u Virovitici/
Virovitica University of Applied
Science

Grafičko oblikovanje-Graphic

Design: Veleučilište u Virovitici/
Virovitica University of Applied
Science

**Godina postavljanja publikacije
na mrežu - Year of release:**

2024. godina/Year 2024.

Učestalost izlaženja časopisa-

Publishing frequency:

Dva puta godišnje/Biannually

ET²eR

Predgovor

”

Poseban broj časopisa „ET²eR – ekonomija, turizam, telekomunikacije i računarstvo” obuhvaća radove prezentirane na **4. međunarodnoj znanstveno-stručnoj konferenciji ReECON - RENEWABLE ECONOMICS**.

Konferencija je održana u Biogradu na Moru, 1. - 2. listopada 2024. godine u organizaciji Veleučilišta Baltazar Zaprešić i Veleučilišta u Virovitici. Na konferenciji je sudjelovalo 90-tak znanstvenika i stručnjaka iz raznih područja poslovne ekonomije, ruralnog i regionalnog razvoja, informacijskih tehnologija i turizma.

Cilj konferencije je bio zadržati proaktivni pristup u primjeni teorijskih i empirijskih dostignuća kojima će se utjecati na poboljšanje poslovnih procesa, promicanje održivog poslovanja u dinamičnom okruženju, stvaranje ozračja etičnog ponašanja, transparentnosti i odgovornosti te jačanje otpornosti gospodarstva u cjelini uz pružanje dugoročnih održivih smjernica za realni sektor.

U ovom posebnom broju ET²eR-a objavljeno je 7 znanstvenih i 15 stručnih radova. Teme radova su iz područja poslovnog upravljanja, turizma i hotelijerstva, ruralnog i regionalnog razvoja, digitalne tehnologije, javne politike i održivog gospodarskog razvoja.

Časopis „ET²eR“ namijenjen je svima koji žele dati doprinos poticanju i razvijanju primijenjene stručne djelatnosti. Svrha časopisa je upoznavanje šire javnosti s novostima iz navedenih područja i popularizacija struke. Stoga ohrabrujem sve potencijalne autore da prijave svoje radove za objavljivanje.

Časopis je uvršten u bazu Hrčak te ERIH PLUS (European Reference Index for the Humanities and Social Sciences) bazu, čime je postao časopis koji se kategorizira u znanstvene radove druge skupine (a2).

Zahvaljujem se svim sudionicima konferencije, autorima, recenzentima, uredništvu časopisa, lektorima te tehničkom i izvršnom uredniku na trudu i znanju uloženom na kreiranje ovog posebnog broja časopisa „ET²eR – ekonomija, turizam, telekomunikacije i računarstvo”.

”

Glavni urednik

doc.dr.sc. Dejan Tubić, prof. struč. stud.

Foreword

”

The Special Issue of the journal 'ET²eR – Economics, Tourism, Telecommunications and Computer Science' comprises papers presented at the **4 International Conference on Renewable Economics - ReECON**.

The conference was held on 1. - 2. November 2024 in Biograd na Moru, Croatia, and was organised by the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić and Virovitica University of Applied Sciences. The conference was attended by more than 90 scientists and experts from different areas of business economics, rural and regional development, information technology and tourism.

The goal of the conference was to maintain a proactive approach to the application of theoretical and empirical achievements which can influence improvement of business processes, promote sustainable business activities in a dynamic environment, create a climate of ethical behaviour, transparency, and responsibility, and strengthen the resilience of economy on the whole while providing sustainable long-term guidelines for the real sector.

Seven scientific and fifteen professional papers are published in this Special Issue of ET²eR. Paper topics are related to areas of business management, tourism and hospitality, rural and regional development, digital technology, public policy, and sustainable business development.

The journal "ET²eR" is aimed at authors who would like to contribute to the promotion and development of applied professional activity. The purpose of the journal is to familiarize the general public with news from the aforementioned fields and to popularize the profession. Therefore, I would like to invite all potential authors to submit their papers for publication.

The journal is included in the Hrčak database and the ERIH PLUS database (European Reference Index for the Humanities and Social Sciences), making it a journal categorized in the second group (a2).

I would like to use this opportunity to thank all the participants in the conference; authors, reviewers, the editorial board of the journal, proofreaders, and the executive and technical editors for their effort and knowledge invested in creating this Special Issue of the journal 'ET²eR – Economics, Tourism, Telecommunications and Computer Science'.

”

Editor in Chief
Dejan Tubić, PhD

Recenzenti - *Reviewers*

Anita Prelas Kovčević

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Neven Garača

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Božidar Jaković

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Damir Ribić

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Željka Kadlec

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Ivana Vidak Teskera

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Danijel Koprivanac

Veleučilište u Rijeci - *University of Applied Sciences of Rijeka*

Rikard Bakan

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Dejan Tubić

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Marta Alić

Tehničko veleučilište u Zagrebu - *Zagreb University of Applied Sciences*

Marijana Špoljarić

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Danijela Vakanjac

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Luka Pravica

Fakultet elektrotehnike i računarstva - *Faculty of Electrical Engineering and Computing*

Zlatko Hanić

Fakultet elektrotehnike i računarstva - *Faculty of Electrical Engineering and Computing*

Milorad Čupurdija

Veleučilište Baltazar Zapešić - *Baltazar Zapešić Polytechnic*

Domagoj Rožac

Veleučilište Baltazar Zapešić - *Baltazar Zapešić Polytechnic*

Sabrina Šuman

Veleučilište u Rijeci - *University of Applied Sciences of Rijeka*

Ivana Lacković

Veleučilište Baltazar Zaprešić - *Baltazar Zaprešić Polytechnic*

Sendi Deležić

Veleučilište Baltazar Zaprešić - *Baltazar Zaprešić Polytechnic*

Edita Tolušić

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Mladena Bedeković

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Irena Bosnić

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Zrinka Blažević Bognar

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Matea Petračić

Veleučilište u Karlovcu - *Karlovac University of Applied Sciences*

Martina Kovačević

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Ema Sesvečan

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Martina Jukić

Veleučilište u Virovitici - *Virovitica University of Applied Sciences*

Patricija Janković

AREMA Visoka škola za regionalni menadžment - *AREMA College of Regional Management*

Vladimir Šimović

Veleučilište Baltazar Zaprešić - *Baltazar Zaprešić Polytechnic*

Domagoj Karačić

Ekonomski fakultet u Osijeku - *Faculty of Economics and Business in Osijek*

Ninoslav Gregurić Bajza

Veleučilište Baltazar Zaprešić - *Baltazar Zaprešić Polytechnic*

Dafne Vidanec

Veleučilište Baltazar Zaprešić - *Baltazar Zaprešić Polytechnic*

Goranka Majić

Veleučilište Baltazar Zaprešić - *Baltazar Zaprešić Polytechnic*

Dubravka Maras

Veleučilište Baltazar Zaprrešić - *Baltazar Zaprrešić Polytechnic*

Dafne Vidanec

Veleučilište Baltazar Zaprrešić - *Baltazar Zaprrešić Polytechnic*

Kristijan Čović

Veleučilište Baltazar Zaprrešić - *Baltazar Zaprrešić Polytechnic*

Dražen Čučić

Ekonomski fakultet u Osijeku - *Faculty of Economics and Business in Osijek*

Zlatko Barilović

Veleučilište Baltazar Zaprrešić - *Baltazar Zaprrešić Polytechnic Bedeković*

Sadržaj - *Table of contents*

SADRŽAJ

ZNANSTVENI RADOVI

1	Emocionalna inteligencija i stilovi vodstva <i>Damir Ribić, Sanela Seliš, Klaudija Ahac</i>	1-8
2	Primjena i doprinos održivog razvoja u poslovanju poduzeća <i>Lulić Iva, Kadlec Željka</i>	9-17
3	Povezanost investicija u okoliš i turističke privlačnosti u zemljama EU <i>Ivan Ružić, Petra Stažić, Ema Ružić</i>	18-24
4	Od povezanosti do brenda: Ključna uloga komunikacije u brendiranju <i>Ivana Vidak Teskera, Martina Jukić</i>	25-31
5	Primjena održivog razvoja na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima <i>Kadlec Željka, Čor Matea</i>	32-42
6	Stavovi javnosti u ruralnim područjima o razumijevanju i važnosti koncepta pravedne trgovine <i>Andrea Pavić, Božidar Jaković, Dejan Tubić</i>	43-51
7	Perception of motivation among employed students <i>Ana Skledar Ćorluka, Snježana Kekić, Maja Buljat</i>	52-58

STRUČNI RADOVI

8	Design of PV System Peak Power Adjustment Based on Measured Data <i>Igor Petrović, Danijel Koprivanac, Enes Ciriković, Mario Vražić</i>	59-63
9	Pametni gradovi – ideje, razvoj i rješenja <i>Konstanca Korenčić Kampl, Dubravka Maras, Bruno Raguž</i>	64-71
10	Ususret održivoj budućnosti: ključni trendovi zelenog IT-a <i>Alisa Bilal Zorić, Matija Kalamir</i>	72-80
11	Uloga i funkcije menadžmenta u kulturi: studija slučaja Muzej vučedolske kulture <i>Luka Ivanković, Barbara Franić</i>	81-90

12	Zakonska regulativa obavljanja studentskih poslova putem posrednika <i>Edita Tolušić, Mladena Bedeković, Danijela Vakanjac</i>	91-96
13	Od oskudice radne snage do oskudice poslova: razumijevanje implikacija digitalne transformacije na tržište rada <i>Ines Jemrić Ostojić, Natalija Jurina Babović, Marin Kelava</i>	97-104
14	Klasifikacija dezinformacijskih narativa u kontekstu održivosti <i>Stjepan Lacković, Ines Jemrić Ostojić, Krešimir Jurina</i>	105-114
15	Primjena umjetne inteligencije u upravljanju projektima: analiza potencijala i izazovi <i>Krešimir Jurina, Branimir Kapulica</i>	115-121
16	Korištenje kreativnosti u poslovanju poduzeća <i>Matej Galić, Sandra Mrvica Mađarac, Mirjana Nedović</i>	122-127
17	Jesu li menadžeri spremni na promjene koje donosi Generacija Z ? <i>Matea Lulić, Anita Prelas Kovačević</i>	128-136
18	Pravni okvir zelene javne nabave kao čimbenika održivog razvoja <i>Ninoslav Gregurić-Bajza</i>	137-144
19	Online recenzije kao alat marketinške komunikacije <i>Nikolina Pavičić Rešetar, Ivan Ružić, Patricia Skender</i>	145-152
20	Očuvanje i interpretacija lokalnih jezičnih varijeteta kao cilj kulturne održivosti <i>Mateja Šporčić, Lana Domšić</i>	153-160
21	Kako izbjeći upadanje u zamku Greenwashinga <i>Jelena Benjak</i>	161-169
22	ESG postignuća u regionalnom kontekstu <i>Ana Cvetinović Vlahović, Majda Tafra-Vlahović</i>	170-176

Zakonska regulativa obavljanja studentskih poslova putem posrednika

Legal Regulation of Performing Student Work Through Intermediaries

Edita Tolušić¹, Mladena Bedeković², Danijela Vakanjac³

¹ Veleučilište u Virovitici, Matije Gupca 78, Virovitica, Republika Hrvatska, e-mail: edita.tolusic@vuv.hr

² Veleučilište u Virovitici, Matije Gupca 78, Virovitica, Republika Hrvatska, e-mail: mladena.bedekovic@vuv.hr

³ Veleučilište u Virovitici, Matije Gupca 78, Virovitica, Republika Hrvatska, e-mail: danijela.vakanjac@vuv.hr

Sažetak

Rad studenata u Republici Hrvatskoj reguliran je Zakonom o obavljanju studentskih poslova kojim se uređuju prava i obveze izvođača, posrednika i naručitelja posla tijekom obavljanja studentskog posla kao i ostala pitanja vezana uz obavljanje studentskih poslova. Stoga je svrha rada istražiti zakonski okvir obavljanja studentskih poslova jer studentske poslove, osim studenata, mogu obavljati i druge osobe, a ti poslovi mogu se obavljati jedino putem posrednika koji mogu biti studentski centri ili visoka učilišta koja imaju centar za studentski standard kao ustrojstvenu jedinicu. Također, ono mora imati odobrenje djelatnosti posredovanja izdano od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja. Cilj je rada, pored definiranja osoba koje mogu obavljati studentske poslove, prikazati i ulogu posrednika, kao i sam sadržaj studentskog ugovora te porezni tretman studentskog rada budući da se studentski poslovi obavljaju temeljem studentskog ugovora koji je vjerodostojna isprava za obračun i naplatu naknade za obavljanje poslova i doprinosa. Metodologija istraživanja obuhvaća analizu relevantnih sekundarnih podataka te analitički pristup obračunavanju studentskih poslova pod različitim uvjetima. Dobiveni rezultati istraživanja su pokazali do kojih bitnijih pomaka je došlo nakon izmjena zakonskih odredbi te kakva je porezna perspektiva obavljanja studentskih poslova tijekom studiranja, jer takvi poslovi studentima omogućavaju stjecanje radnog iskustva, a nije zanemariv ni iznos ostvarenog primitka koji im omogućava poboljšanje studentskog standarda.

Ključne riječi

porezni tretman, studentski poslovi, studentski ugovori

Abstract

The work of students in the Republic of Croatia is regulated by the Act on student work, which regulates the rights and obligations of workers, intermediaries and work clients during the performance of student work, as well as other issues related to the performance of student work. Therefore, the purpose of the paper is to investigate the legal framework for the performance of student work, because student work, apart from students, can be performed by other persons, but this kind of work can only be performed through intermediaries, which can be student centres or higher education institutions that have a centre for student standard as an organizational unit. Also, it must have the approval of the mediation activities issued by the Ministry of Science and Education. In addition to defining the persons who can perform student work, the aim of the paper is to present the role of mediators and the content of student contract, as well as to define the tax treatment of student work, since it is performed on the basis of student contract as a credible document for the calculation and fees collection for performing work and contributions. The research methodology includes the analysis of relevant secondary data and an analytical approach to calculating student work under different conditions. The obtained results of the research showed which significant changes occurred after the legal provision amendments, and what is the tax perspective of performing student work during study, because such kind of work enables student to gain work experience, but also financial benefit, which consequently affects the improvement of the student standard.

Keywords

student contracts, student work, tax treatment

Uvod

Rad studenata tijekom studiranja reguliran je Zakonom o obavljanju studentskih poslova (NN 96/18, 16/20, dalje: Zakon o obavljanju studentskih poslova) kojim se uređuju prava i obveze izvođača, posrednika i naručitelja posla tijekom obavljanja posla kao i ostala pitanja vezana uz obavljanje studentskih poslova. Omogućavanjem rada tijekom studiranja, uz posredovanje studentskih centara ili visokih učilišta koja imaju odobrenje Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, studentima se pruža prilika za stjecanje radnog iskustva kao i za ostvarivanje prihoda za poboljšanje studentskog standarda, a poslodavcima se omogućava popunjavanje određenih radnih mjesta studentima bez sklapanja ugovora o radu, odnosno bez zasnivanja radnog odnosa sukladno Zakonu o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 64/23). Osnova za njihov rad je studentski ugovor koji je i vjerodostojna isprava za obračun i naplatu naknada za obavljanje poslova i doprinosa prema posebnim propisima.

U ovom radu, pored definiranja osoba koje mogu obavljati studentske poslove, prikazan je status i uloga posrednika, kao i sam studentski ugovor u pogledu sadržaja te naknada i doprinosa koji iz njega proizlaze. Nadalje, u radu je prikazan porezni tretman oporezivanja studentske naknade nakon što student ostvari primitke koji podliježu plaćanju poreza na dohodak.

1. Osobe koje mogu obavljati studentske poslove

U smislu Zakona o obavljanju studentskih poslova studentske poslove mogu obavljati studenti i druge osobe. Studenti mogu biti redoviti i izvanredni koji pohađaju studij na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj ili su studenti na razmjeni u Republici Hrvatskoj ili su državljani Republike Hrvatske, državljani zemlje članice Europske unije, Europskog gospodarskog prostora i Švicarske konfederacije s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji studiraju na visokom učilištu izvan Republike Hrvatske. Svi prethodno navedeni studenti mogu obavljati studentske poslove pod uvjetom da nemaju zasnovan radni odnos i/ili ne obavljaju samostalnu djelatnost obrta, slobodnog zanimanja i/ili poljoprivrede i šumarstva. U pravima na obavljanje studentskih poslova izjednačeni su redoviti i izvanredni studenti, odnosno posrednici jednako posreduju za redovite i izvanredne studente. Zakonom su utvrđena i određena ograničenja glede

sklapanja ugovora pa tako pravo na sklapanja ugovora ne može biti duže od dvostrukog trajanja studija na prvoj i drugoj razini, isto tako ne može se posredovati za studenta koji je dva puta promijenio studijski program i treći puta upisuje prvu godinu iste razine, kao i za studenta upisanog u tekuću akademsku godinu koji u prethodnoj akademskoj godini nije ostvario niti jedan ECTS bod.

Kao što je već i navedeno, osim studenata, studentske poslove mogu obavljati druge osobe, a to su osobe u postupku upisa na studij (maturanti) ili osobe koje su završile studij na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj ili građani Europske unije s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koji su završili studij na visokom učilištu izvan Republike Hrvatske, a pod uvjetom da nemaju zasnovan radni odnos. Ovim osobama vremenski je ograničeno pravo na korištenje prava, tako da maturanti mogu obavljati studentske poslove najdulje tri mjeseca od završetka školske godine u kojoj je završeno srednjoškolsko obrazovanje, a ostale osobe najdulje do kraja akademske godine u kojoj je završen studij ili do isteka razdoblja od tri mjeseca od završetka studija.

2. Posrednik u obavljanju studentskog posla

Studentske poslove studenti mogu obavljati isključivo putem posrednika, a to su studentski centri te visoka učilišta putem svoje ustrojstvene jedinice; centar za studentski standard te temeljem rješenja o odobrenju djelatnosti posredovanja koje izdaje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih. Prema Zakonu o obavljanju studentskih poslova te Pravilniku o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti posredovanja u obavljanju studentskih poslova (NN 3/19), visoka učilišta za ishodenje prethodno navedenog rješenja Ministarstva moraju imati odgovarajući prostor i opremu za obavljanje djelatnosti, odgovarajući broj zaposlenika za obavljanje djelatnosti razmjerno broju studenata u mjestu izvođenja djelatnosti te moraju uredno podmirivati obveze za poreze, doprinose i druga javna davanja.

Iljazović (2023) u radu Pravno reguliranje studentskih poslova navodi da pored prethodno navedenih općih uvjeta, visoka učilišta u trenutku podnošenja prvog zahtjeva moraju ispunjavati i sljedeće uvjete:

- minimalno 10% izgrađenih i stavljenih u funkciju smještajnih jedinica od ukupnog broja redovitih studenata koji studiraju izvan mjesta prebivališta u mjestu u kojem se nalazi sjedište posrednika,

- osigurana usluga studentske prehrane s minimalno 2.5% sjedećih mjesta u odnosu na broj redovitih studenata koji studiraju u mjestu u kojem se nalazi sjedište posrednika, u studentskom restoranu u vlasništvu ili najmu posrednika ili učilišta koje je osnivač posrednika.

Od posrednika se zahtjeva da obavlja cjelokupnu brigu o djelatnostima studentskog standard, i to smještaj i prehrana te posredovanje u obavljanju studentskih poslova. Odobrenje za obavljanje djelatnosti posredovanja vrijedi pet godina te visoka učilišta po isteku roka moraju ponovo podnijeti zahtjev Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih te ispunjavati uvjete.

Kao što u radu Zakon o obavljanju studentskih poslova (Zovko i Zovko, 2023) ističu, uloga posrednika je posredovanje u nalaženju posla studentima, dogovor oko uvjeta obavljanja posla, analiza tržišta rada, kontrola obračuna naknada i doprinosa, izrada računa te poslovi naplate te isplate naknade i uplate doprinosa temeljem posebnih propisa. Moglo bi se zaključiti da je uloga posrednika osiguranje zakonitosti poslovanja rada studenata te pružanje zakonske zaštite studentima u slučaju problema u naplati naknade za njihov obavljeni posao.

Naknadu koji posrednik ostvari za obavljanje svoje djelatnosti, dužan je koristiti namjenski za podmirivanje troškova posredovanja i poboljšanje studentskoga standarda na način da se prihod od naknade za posredovanje koristi za poboljšanje u djelatnosti smještaja studenata, za poboljšanje u djelatnosti studentske prehrane te za kulturne i sportske, aktivnosti isključivo namijenjene studentima, kao i u svrhu financiranja kulturnih, sportskih, znanstvenih i edukacijskih aktivnosti koje isključivo provode studenti i studentske organizacije te su isključivo namijenjene studentima, što se i navodi u radu Novi pravni okvir uređenja obavljanja studentskih poslova u Republici Hrvatskoj (Zlatović i Galić, 2018).

3. Studentski ugovor

Ugovor o obavljanju studentskog posla (tzv. studentski ugovor) sklapa se prije početka obavljanja posla između studenta, posrednika i poslodavca. Svaka od strana ugovora preuzima određenu obvezu; student se obvezuje obavljati dogovoreni posao, poslodavac platiti naknade i doprinose prema posebnim propisima, a posrednik se obvezuje obaviti djelatnost posredovanja i isplatiti doznačena sredstva naknade za račun studenta. Ugovor se zaključuje za svaki kalendarski

mjesec, a iznimno može se zaključiti i za razdoblje do 45 dana, ali uz navođenje razloga za njegovo trajanje dulje od mjesec dana. Sam sadržaj ugovora utvrđen je Zakonom o obavljanju studentskih poslova, a Pravilnikom o obliku i sadržaju ugovora o obavljanju studentskih poslova (NN 3/19, 54/24) utvrđen je i obrazac ugovora, te prema navedenom isti mora sadržavati:

- broj rješenja, odnosno odluke kojom je izdana dozvola, odnosno odobrenje za posredovanje,
- ime, prezime i OIB izvođača,
- broj studentske iskaznice, kada je primjenjivo,
- puni naziv, sjedište i OIB poslodavca i posrednika,
- podaci o vrsti posla i mjestu obavljanja posla,
- podaci o početku i očekivanom trajanju posla,
- podaci o neto cijeni sata posla ili količine posla,
- podaci o doprinosima prema posebnim propisima,
- podaci o uvećanju naknade i iznosu naknade.

Ugovor se zaključuje na obrascu koji se može izdati, popuniti i potpisati u pisanome ili elektroničkome obliku, a nakon obavljenog posla, poslodavac i student na samom ugovoru potpisuju i izjavu kojom potvrđuju konačan broj sati ili dana obavljanja posla.

Ugovor predstavlja i vjerodostojnu ispravu za obračun i naplatu naknada i doprinosa kako slijedi:

- naknade studentu za obavljeni studentski posao i doprinosa prema posebnim propisima,
- naknade posredniku u iznosu od 12% neto iznosa naknade studentu (za podmirivanje troškova posredovanja i poboljšanja studentskog standarda),
- naknade posredniku u iznosu od 0,5% neto iznosa naknade studentu (u svrhu financiranja kulturnih, sportskih, znanstvenih i edukacijskih aktivnosti koje isključivo provode studenti i studentske organizacije te su isključivo namijenjene studentima).

Glede minimalne naknade za obavljanje studentskih poslova, člankom 12. Zakona o obavljanju studentskih poslova utvrđeno je da se minimalna naknada po satu izračunava tako da se iznos minimalne bruto plaće u Republici Hrvatskoj podijeli sa 160 te ministar znanosti, obrazovanja i mladih za svaku kalendarsku godinu donosi odluku o iznosu minimalne naknade u roku od 15 dana nakon što Vlada Republike Hrvatske donese Uredbu o visini minimalne plaće. Iznos minimalne naknade po satu za obavljanje studentskih poslova u 2024. godini

iznosi 5,25 eura (Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2023.).¹

4. Porezna perspektiva obavljanja studentskog rada

U skladu s čl. 12. Zakona o obavljanju studentskih poslova struktura naknade koju naručitelj za obavljene studentski posao plaća posredniku uključuje doprinos za obvezno osiguranje studenta, zaradu studenta te naknadu posredniku. Zakon o doprinosima (NN 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18, 33/23, 114/23) definira za rad studenta preko posrednika dva posebna doprinosa koji se obračunavaju na osnovicu koja predstavlja svaki pojedinačni primitak koji se studentu isplaćuje od strane posrednika. U skladu s čl. 7. Pravilnika o doprinosima (NN 2/09, 9/09, 97/09, 25/11, 61/12, 86/13, 157/14, 128/17, 1/19, 43/23, 143/23, 14/24) za osiguranika redovnog studenta za vrijeme rada preko posrednika pri zapošljavanju obračunava se posebni doprinos za mirovinsko osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima i on iznosi 5%, te posebni doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti – po stopi od 0,5%. Obveznik obračunavanja i plaćanja obveznih doprinosa je ovlašteni posrednik. Dospijeće doprinosa je dan isplate primitka i oni ne ulaze u zaradu studenta. Budući da su ti doprinosi propisani kao obveza posrednika oni predstavljaju sastavni dio troškova studentskog rada i u načelu snosi ih naručitelj posla.

Osim doprinosa za obvezno osiguranje studenta studentu pripada pravo na plaćeni rad pri čemu minimalna naknada po satu studentskog rada iznosi u 2024. godini 5,25 eura što je u odnosu na 2023. godinu povećanje od 0,87 eura po satu. Ugovorena satnica se povećava za 50 % ukoliko student radi po noći, u dane blagdana i neradnih dana, nedjeljom ili prekovremeno (čl.13. st.3. Zakona o obavljanju studentskih poslova). Zuber (2023) u radu Porezna obilježja primitaka studenata i učenika koji rade preko ovlaštenih posrednika navodi da zakonom nije definiran prekovremeni rad za studenta. Primjenom propisa radnog prava prekovremenim radom se smatra rad studenta u trajanju dužem od 40 sati tjedno. Od studenta nije dozvoljeno naplatiti posredničku naknadu već posrednik naknadu

naplaćuje od naručitelja. Posrednička naknada se obračunava na zaradu studenta u iznosu od 12,5% te se dodaje se na studentovu zaradu. Financijski gledano ukupan trošak koji se odnosi na naručitelja posla se izračunava na način da se na ukupni iznos studentske naknade obračunava postotak propisanih doprinosa i zbrojeni postotak naknade za posredovanje. U Tablici 1. prikazan je primjer postupka obračuna i iznos koji plaća naručitelj za obavljen studentski rad u trajanju od 120 sati tijekom jednog mjeseca za ugovorenu minimalnu naknadu od 5,25 eura po satu.

TABLICA 1. OBRAČUN STUDENTSKOG RADA

Red. broj	Opis	Iznos u eurima
1.	Studentova zarada-neto primitak (120 sati X 5,25 eura)	630,00
2.	Osnovica za obračun obveznih doprinosa	630,00
3.	Posebni doprinos za mirovinsko osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima-5,0%	31,50
4.	Posebni doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti – po stopi od 0,5%	3,15
5.	Provizija posrednika (studentova zarada x 12,5%)	78,75
6.	Ukupno	743,40

Izvor: izračun autora

Ukupan iznos obračunatog studentskog rada u danom primjeru je 743,40 eura odnosno studentov neto primitak je 630,00 eura, a posebni doprinosi i provizija posrednika iznose ukupno 113,40 eura.

Iako je sam način obračuna jednostavan, za studente je važno da su informirani o poreznim obilježjima zarade koju ostvaruju s obzirom na iznos zarade koju ostvaruju u poreznom razdoblju. U skladu sa Zakonom o porezu na dohodak (NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22, 114/23, dalje: Zakon o porezu na dohodak) i Zakonom o obavljanju studentskih poslova ostvarena zarada redovitog ili izvanrednog (uz propisane uvjete) studenta koji je radio preko ovlaštenog posrednika nije predmet oporezivanja porezom na dohodak ukoliko je do iznosa od 10.080 eura godišnje. S time da se prema čl.6 i čl. 52. Pravilnika o porezu na dohodak (NN 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22,

¹poveznica:<https://mzom.gov.hr/UserDocImages//dokumenti/Obravozanje/VisokoObrazovanje/StudentskiPoslovi//Odluka-o-iznosu-minimalne-naknade-za-obavljanje-studentskih-poslova-za-2024-godinu.pdf>, pristupljeno srpanj 2024.)

112/22, 156/22, 1/23, 3/23, 56/23, 143/23) taj iznos sastoji od propisane neoporezive svote do 3.360,00 eura godišnje i od neoporezivog godišnjeg osnovnog osobnog odbitka koji iznosi 6.720 eura (12 mjeseci x 560,00 eura osnovnog osobnog odbitka). Ukoliko student za rad preko ovlaštenog posrednika ostvari primitak umanjen za naknadu za posredovanje veći od 10.080 eura godišnje tada se zarađena razlika smatra drugim dohotkom u poreznom smislu te kao takva podliježe plaćanju poreza na dohodak.

U Tablici 2. prikazan je primjer poreznog terećenja pri obračunu studentske zarade tijekom poreznog razdoblja ukoliko je dio zarade studenta neoporeziv, a dio oporeziv porezom na dohodak.

TABLICA 2. OBRAČUN ZARADE STUDENTA S ASPEKTA OPOREZIVE NAKNADE U TIJEKU POREZNOG RAZDOBLJA

Red. broj.	Opis	Iznos u eurima
1.	Zarada studenta tijekom poreznog razdoblja	10.500,00
2.	Neoporezivi primitak	10.080,00
3.	Oporezivi primitak (osnovica za obračun poreza na dohodak po odbitku od drugog dohotka)	420,00
4.	Porez na dohodak-20% ²	84,00
5.	Neto iznos oporezivog dijela primitka od drugog dohotka	336,00
6.	Ukupni neto primitak studenta (neoporezivi i oporezivi dio primitka)	10.416,00

Izvor: izračun autora

Za obračun oporezivog dijela primitka u primjeru je korištena porezna stopa poreza na dohodak od 20 %, ali svaki obračun oporezivog primitka koje ostvare studenati preko studentskog posrednika u dijelu oporezivanja stopom poreza na dohodak ovisi o mjestu prebivališta studenta budući da od 1.1.2024. godine visine poreznih stopa iz članka 19. Zakona o porezu na dohodak određuju predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave svojom odlukom.

Studenti trebaju također voditi računa da ako u tijeku godine ostvare primitak koji je veći od 3.360 eura (iznos koji je doznačen na studentov račun) ne mogu biti porezna olakšica roditeljima ili drugim osobama. Ukoliko student osvari primitak veći od propisanog iznosa tada će porezno tijelo u poreznom posebnom postupku godišnjeg obračuna poreza na dohodak roditelju utvrditi razliku za plaćanje poreza

² Visine poreznih stopa iz članka 19. Zakona o porezu na dohodak određuju predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave svojom odlukom.

na dohodak. Ukupna godišnja porezna obveza studenta ovisit će ostvarenim primicima preko ovlaštenih posrednika, ali i o ostvarenim primicima iz drugih izvora ostvarenih dohodaka.

5. Zaključak

Angažiranje studenata od strane poslodavaca za obavljanje rada preko ovlaštenih posrednika sve više dobiva na značaju budući da je prisutan nedostatak radne snage na hrvatskom tržištu, a i takav oblik rada je fiskalno isplativiji. Zbog nižeg fiskalnog opterećenja posebnim doprinosima za poslodavca je troškovno isplativije angažirati studente nego da zapošljavaju radnike u radni odnos. U poreznom smislu, posljednjim izmjenama zakonskih propisa olakšao se rad studenata preko ovlaštenih posrednika. Prednosti se očituju u povećanju satnice za rad za 0,87 eura po satu, povećan je iznos godišnjeg primitaka za 174,62 eura do kojeg student može biti uzdržavani član te je povećan iznos do kojeg studenti nisu obveznici plaćanja poreza na dohodak, i to za 523,82 eura. Iako i dalje postoje brojna ograničenja o kojima studenti moraju voditi računa, izmjenama zakonskog okvira jasno su definirane obveze naručitelja posla, ovlaštenog posrednika i studenta.

Literatura

- [1] Iljazović, B., (2023): Pravno reguliranje studentskih poslova, <https://www.iusinfo.hr/aktualno/u-sredistu/pravno-reguliranje-studentskih-poslova-47506> (08.07.2024.)
- [2] Ministarstvo znanosti i obrazovanja (2023.): Odluka o iznosu minimalne naknade za obavljanje studentskih poslova za 2024. godinu, KLASA: 602-01/18-10/00013, URBROJ: 533-04-23-0007, od 27. listopada 2023., poveznica: <https://mzom.gov.hr/UserDocImages//dokumenti/Obrazovanje/VisokoObrazovanje/StudentskiPoslovi//Odluka-o-iznosu-minimalne-naknade-za-obavljanje-studentskih-poslova-za-2024-godinu.pdf>
- [3] Pravilnik o doprinosima, NN. 2/09, 9/09, 97/09, 25/11, 61/12, 86/13, 157/14, 128/17, 1/19, 43/23, 143/23, 14/24
- [4] Pravilnik o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti posredovanja u obavljanju studentskih poslova, NN 3/19
- [5] Pravilnik o obliku i sadržaju ugovora o obavljanju studentskih poslova, NN 3/19, 54/24
- [6] Pravilnik o porezu na dohodak, NN 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23, 56/23, 143/23
- [7] Zakon o doprinosima, NN 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18, 33/23, 114/23)
- [8] Zakon o obavljanju studentskih poslova, NN 96/18, 16/20

- [9] Zakon o porezu na dohodak, NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22, 114/23
- [10] Zakon o radu, NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 64/23
- [11] Zlatović, D. i Galić, A. (2018.): Novi pravni okvir uređenja obavljanja studentskih poslova u Republici Hrvatskoj, Zbornik radova Veleučilišta u Šibeniku, vol. 12 br. 3-4, (str. 65-81)
- [12] Zovko, V., Zovko D., (2023.): Zakon o obavljanju studentskih poslova, Radno pravo, br. 11/23., (str. 50-51)
- [13] Zuber, M. (2023.): Porezna obilježja primitaka studenata i učenika koji rade preko ovlaštenih posrednika, Računovodstvo i financije, 8/2023, (str. 77-85)